

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОБНИЦТВА ЯЛОВИЧИНИ В КИЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

О.О. Кутас О.О., доц. П.І. Шаран

Національний університет харчових технологій

Протягом останніх років у Київській області відбулося суттєве скорочення поголів'я великої рогатої худоби. У 2002 порівняно з 1990 р. воно зменшилося у 3,2 раза, в тому числі корів – у 2,2 раза. В сільськогосподарських підприємствах зменшення поголів'я ВРХ протягом 1991-2002 рр. набуло катастрофічних темпів (6,5 % на рік), а частка ВРХ, яка утримувалася у господарствах населення зросла з 11,22 у 1990 до 32,9 % у 2002 р.

Також в сільськогосподарських підприємствах відбулося значне зниження продуктивності тварин: середньодобового приросту живої маси – з 485 до 364 г (на 25%), виходу телят на 100 корів – з 86 до 67 голів (на 22%). Значно скоротилася і середня жива вага однієї голови ВРХ, проданої сільськогосподарськими підприємствами підприємствам м'ясної промисловості.

Основною причиною зниження матеріальної зацікавленості власників худоби у збільшенні виробництва яловичини є її збитковість. Так, розмір виручки відшкодовує витрати на 1 ц реалізованої живої маси великої рогатої худоби лише на 55-60%. Через відсутність коштів сільськогосподарські підприємства не спроможні зміцнювати кормову базу, впроваджувати ресурсозберігаючі технології і тим самим знижувати витрати.

Значним резервом збільшення виробництва яловичини, як показує досвід США, Канади, Італії, Франції, Аргентини є прискорений розвиток спеціалізованого м'ясного скотарства. Саме за рахунок розвитку цієї галузі, поряд з інтенсифікацією вирощування і відгодівлі худоби молочних і комбінованих порід, має здійснюватися виробництво високоякісної яловичини для задоволення потреб населення та промислового виробництва.

Порівняно з молочною, м'ясна худоба має ряд переваг: потребує значно менших витрат на будівництво приміщень і засоби механізації виробничих процесів; менш витратна щодо концентрованих кормів, енергетичних і трудових

ресурсів; добре використовує пасовища, відходи рільництва (солому, полу) та переробної промисловості (малясу, брагу); забезпечує високоякісною сировиною шкіряну, легку і фармацевтичну промисловість.

Переважає чисельність поголів'я м'ясної худоби у Київській області розводиться в Іванківському, Поліському, Вишгородському, Васильківському районах. За прогнозами фахівців, на кінець 2010 року реальним є доведення в області обсягу виробництва яловичини у живій масі до 75,1 тис. тонн.

Для забезпечення рентабельного ведення м'ясного скотарства потрібно істотно підвищити економічну ефективність розведення м'ясної худоби шляхом підвищення її продуктивності (забезпечити середньодобовий приріст живої маси худоби всіх статевих груп до 775-800 г, вихід телят на 100 середньорічних корів 85-87 голів) на основі зміцнення матеріально-технічної та племінної бази м'ясного скотарства шляхом надання відчутної державної фінансової підтримки, що призведе до зниження витрат кормів на 1 ц виробленої живої маси (включаючи годівлю корів) до 14,0-14,2 ц к.од. Вказаних параметрів раціонального використання виробничих ресурсів можна досягти на основі освоєння ресурсозберігаючих технологій виробництва кормів, науково обгрунтованої системи годівлі тварин, повнішого використання генетичного потенціалу порід, широкого застосування біотехнологічних методів інтенсифікації відтворення стада, раціональної організації праці та виробництва, матеріальної зацікавленості власників худоби і майна в ощадливому використанні виробничого потенціалу галузі та підвищенні якості виробленої продукції.

Для реалізації переваг м'ясної худоби на м'ясопереробних підприємствах доцільно впровадити безвідходні технології переробки туш і раціональну технологію їх поділу за сортами. Диференційоване використання туш худоби м'ясних порід (реалізація в торгівельній мережі і промислова переробка) дасть змогу повніше задовольнити попит населення з різною купівельною спроможністю на м'ясо і м'ясопродукти, а переробних підприємств – на високоякісну сировину, та запровадити закупівельні і роздрібні ціни залежно від якості продукції.